

**Emlékezés Szabó Dénesre (Denis Szabo-ra) (1929 – 2018) a Magyar Tudományos
Akadémia tiszteleti (külső) tagjára**

**Remembering Dénes Szabó (Denis Szabo) (1929 – 2018), Honorary (Foreign) Member of
the Hungarian Academy of Sciences**

Szabó Dénes, illetve Kanadában és a kriminológia nemzetközi műhelyeiben Denis Szabo-ként ismert kiváló társadalomtudós 1929. június 4-én született Budapesten. Édesanyja gyöngyösi birtokos családból származott, édesapja, aki csendőrtisztként szolgált, de 1942-ben egészségügyi okból nyugdíjazták, zetelaki primor (főnemes) székely volt.

10 éves korától a kőszegi kadétiskolába járt, majd 1947-ben Gyöngyösön érettségizett, kitűnő eredménnyel. 1947-ben felvették a budapesti Pázmány Péter Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karára. A kar Társadalomtudományi Intézetének lett a hallgatója, és az intézeten belül Szalai Sándor szociológia professzor tanítványa. Egyetemi tanulmányai azonban a harmadik szemeszterben, 1948 őszén politikai és morális okból félbeszakadtak. A politikai ok az volt, hogy felszólították az egyetemi hallgatókat, hogy írják alá a Mindszenty József bíboros hercegprímást elítélő felhívást, a morális pedig, hogy Szabó Dénes meggyőződése miatt ezt megtagadta. Hasonlóan tett két barátja, Lámfalussy Sándor és Rezsőházy Rudolf¹ is. Szüleiket ekkor már osztályidegenként kezelték, édesapja éjjeliőrként dolgozott, édesanyja a lakásukon francia nyelvet tanított.

Az 1948-as „fordulat éve” várható politikai, társadalmi, kulturális következményeiből nem kért és említett két barátjával együtt 1949 elején elhagyták Magyarországot. Belgiumba mentek és február végétől már mindhárman a Leuveni Katolikus Egyetem hallgatói voltak. Szabó Dénes bekerült a szociológia mesterprogramba, majd kinevezték tanársegédnek. Szorosan vett egyetemi-szakmai közege a szociológiát filozófiai tudománynak tartotta, amely felfogással nem értett egyet. Azt az álláspontot képviselte ugyanis, hogy a szociológia empirikus tudomány. Álláspontjának megfelelő szociológia művelésére Leuvenben, az egyetem Közgazdasági Intézetében nyílt lehetősége. Az intézet professzora, értékelve Szabó Dénes munkáját és figyelemmel érdeklődésére, felajánlott számára egy nyolc hónapos ösztöndíjat Párizsba. Az ösztöndíjat elfogadta és Párizsban a Népjóléti Minisztérium Országos Demográfiai Intézetének (INED) lett a gyakornoka, továbbá járt Henry Lévy-Bruhl - aki ugyan többek között a római

¹ *Lámfalussy Sándor* (1929 - 2015), közgazdász, az „euró atyja”, 1957-ben az Oxfordi Egyetemen szerzett PhD fokozatot közgazdaság-tudományból, 1994. január 1. – 1997. június 30. között az Európai Központi Bank elődjét jelentő Európai Monetáris Intézet elnöke, 1997-től a Leuveni Katolikus Egyetem Európai Tanulmányok Intézetét vezette.

Rezsőházy Rudolf (1929 – 2019), történész, 1955-ben szerzett PhD fokozatot a Leuveni Katolikus Egyetemen, történelemtudományból, 1961-től 1996-ig az egyetem Gazdaság-, Társadalom és Politikatudományi Karán tanított, egy időben a Társadalomtudományi Kar dékánja volt. A Belga Királyi Akadémia tagja, külső tagja a Magyar Tudományos Akadémiának, 2012-ben a Pázmány Péter Katolikus Egyetem díszdoktora lett.

jog nemzetközileg elismert művelője volt, de érdekelte a kriminálszociológia és a kriminálantropológia is - kriminológiai szemináriumaira.

Az Országos Demográfiai Intézet igazgatója, Alfred Sauvy ösztönzésére kezdett el szociológusként a bűnözés kérdéskörével foglalkozni, mégpedig arra fókuszálva, hogy megállapítható-e összefüggés a város típusa és a városban tapasztalt bűnözés jellemzői között. A témában elvégzett kutatása alapján született meg doktori disszertációja, amelyet Leuvenben írt meg, de a disszertáción alapuló könyve már Párizsban jelent meg 1960-ban, *Crimes et villes* (Bűnök és városok) címmel. A könyv UNESCO-díjat kapott és ez a mű lett tudományos pályájának megalapozója.

A könyv megszületéséről és újdonságáról a következőket mondta Szabó Dénes 1996-ban: „Kutatásaim francia és belga statisztikák alapján arra a kérdésre keresték a választ, hogy az egymástól eltérő földrajzi fekvésű, nagyságú, gazdasági helyzetű városok között milyen modelleket lehet felállítani, amelyek segítségével az életmód alakul, a deviancia, a bűnözés struktúrája létrejön. Franciaország és Belgium városainak bűnözési statisztikája alapján kidolgoztam azt a módszert, amellyel a városiasodás és a bűnözés összefüggéseit nyolc-tíz faktorra összpontosítva komplex módon ábrázoltam. Nem kis meglepetésemre azt a következtetést kellett levonnom az eredményekből, hogy közel sem egyértelmű a kapcsolat a város és a bűnözés között, bizony vannak olyan kevésbé urbanizált vidékek, ahol magas a bűnözési ráta – különösen ahol az alkoholfogyasztás és a migrációs faktor is magas -, míg akadnak városias vidékek, ahol meglepően alacsony a bűnözés aránya” (Tamási 2009: 43-44.).

A kötet sikere nyomán a szociológus Szabó Dénes végérvényesen elkötelezte magát a kriminológia mellett. Kriminológusként való érvényesülésre Kanadában kapott lehetőséget, Québecben, a Montréali Egyetemen. 1958-ban annak az ígéretnek a birtokában kezdett el dolgozni az egyetemem, hogy az intézmény hajlandó létrehozni egy kriminológiai szakot. Olyan szakot vizionált, amely nem pusztán elméleti vagy empirikus kutatásokra képez kriminológusokat, hanem gyakorlati munkához szükséges ismereteket is közvetít. Víziónak vezéreszméje az volt, hogy a „kriminológia önálló diszciplína legyen, különben nem képes szakmát teremteni” (Finszter – Korinek 2009: 26). A vízió lényegét pedig hűen tükrözi következő megállapítása: „Tulajdonképpen akkor találtam ki a kriminológiát mint alkalmazott társadalomtudományi diszciplínát” (Tamási 2009: 44.). A tanterv és a tanári kar összetétele egyaránt azt szolgálta, hogy a végzetek kriminológusként el tudjanak helyezkedni. Egy 2014-es interjúból kiderül, hogy ez sikerült: „[...] már háromezer diplomás kriminológus van, akinek mind van állása. Tudtam nagyon jól – mondja Szabó Dénes –, hogy szükség lesz rájuk. Elkezdnek majd dolgozni és beigazolódik, hogy szükség volt rájuk, mert értenek a pszichológiához, a szociológiához, s a jogban sem járatlanok” (Csepeli – Méhes 2015: 45.).

A kriminológusképzés szervezetenként kezdetben a Bölcsészettudományi és Természettudományi Karon létrehozott Kriminológiai Tanszékhez tartozott, 1960-ben azonban létrejött az önálló kriminológiai fakultás (intézet), amelynek igazgatója Szabó Dénes lett. 1970-ig töltötte be ezt a tisztséget. Az intézetben időközben megindult az alapszakos és a PhD képzés, sőt kriminológiából is létrejöttek a felsőoktatás előtti előkészítő iskolák (Collège d'enseignement général et professionnel /CÉGEP/), időközben pedig megalakult a québeci Kriminológiai Társaság. „A kriminológia tehát intézményesült” – állapította meg a vázolt folyamatról Szabó Dénes (Szabó 1981: 313.). Szakalapítói munkássága tartós sikerét, eredményességét bizonyítja az intézet jelene. A montreáli École de criminologie-nak jelenleg mintegy 60 oktatója és 1000 hallgatója van, kurzuskínálatukban 130 tárgy szerepel (<https://crim.umontreal.ca>).

Elképzelései, célkitűzései intézményesülésére mindig is hangsúlyt helyezett. Nem véletlenül idézi Jean Monnet megállapítását, amely szerint „Ember nélkül semmi sem lehetséges, de semmi sem tartós intézmények nélkül” (Szabó 1981: 295) és nem véletlenül ez a mottója Fenchel és Winterdyk Szabó Dénesről szóló visszaemlékezésének (2017). Ennek a felfogásnak egy további megnyilvánulása, hogy szervező munkájának köszönhetően, a Nemzetközi Kriminológiai Társaság és a Montréalai Egyetem együttműködése eredményeként 1969-ben létrejött a Nemzetközi Összehasonlító Kriminológiai Kutatóközpont (Centre International de Criminologie Comparée /CICC/. A ma is működő intézmény első igazgatója Szabó Dénes volt.

Szakalapítói, intézményszervező munkája mellett könyveket, tanulmányokat publikált. Ebből az időszakból a legismertebb műve *Criminologie* (1965) c. monográfiája.

Szakmai munkásságának elismerését jelentette, hogy 1978-ban a Nemzetközi Kriminológiai Társaság (International Society for Criminology) elnökévé választották. 1985-ig töltötte be a tisztséget, majd a Társaság tiszteletbeli elnöke lett.

Szabó Dénes nagyon sokat tett a kriminológia mint diszciplína legitimációjáért, gyakorlati jelentőségének elismertetéséért. Ezt szolgálta többek között a tudományterület tárgymeghatározása, kontúrjainak kijelölése. Kriminológusi munkássága kezdetétől azt álláspontot képviselte, amit a Belügyi Szemlében 2003-ban megjelent tanulmányában a következőképpen fogalmazott meg: „[...]a kriminológia az a társadalomtudomány, amely a kriminális viselkedés biopszichológiai és szociokulturális aspektusait vizsgálja abból a célból, hogy ennek a viselkedésnek az okát megtalálja, továbbá tanulmányozza azt a társadalmi reakciót, amit ez a viselkedés kivált. Ez a két jelenség teszi ki a kriminológia tartalmát” (Szabó, 2003.; másodközlés: Finszter G. – Korinek L. 2009: 49.)

Gyakran szembesült azzal, hogy még kutatók, szakemberek is kétségbe vonják a kriminológia gyakorlati hasznát, értelmét. Egykori professzorának, Szalai Sándornak, akit börtönből való szabadulása után meghívott Kanadába, arra a kérdésére, hogy kell-e rendőröknek egyetemi diploma a következőt válaszolta: „[...] meggyőződésem szerint a tudás és a képzettség egy jobb világ felé vezet” (Csepeli – Méhes 2015: 47.). Egy québeci egyetemi barátjának, aki ugyancsak

megkérdőjelezte a kriminológia gyakorlati hasznát, tréfálkozva így válaszolt: „Amikor kikiáltják itt (ti. Québecben, L.M.) a függetlenséget, és a rendszer nacionalista meg szocialista lesz, te leszel az egyik atyja. De tekintve, hogy szabad ember vagy, nagyon hamar konfliktusba fogsz kerülni, és ki fognak rúgni, be fognak csukni. És amikor bent ülsz a dutyiban, és hozzák a levest a júdáson keresztül, az meleg lesz és nem hideg lötty. Ezt a kriminológiának köszönheted, mert kitanítottuk a börtönőröket, hogy a rab is ember, és joga van a meleg leveshez” (Csepeli – Méhes 2015: 47.).

Kriminológusi hitvallását pedig hűen tükrözi az 1978-ban írt, magyar nyelven 1981-ben megjelent könyvében található megállapítása, ami egyfajta szakmai intelemnek is tekinthető: „A kriminológus olyan értelmiségi, aki a bűnözés bonyolult okozatosságát és megelőzésének legcélravezetőbb eszközeit kutatja. A kriminológia alkalmazott tudomány lévén, egyrészt pozitív jellegű, amennyiben a tények leírásából és elemzéséből áll, másrészt a társadalmi megelőzés eszközeit ajánlja. A kriminológusnak – mint minden értelmiséginek – joga van bármilyen értékrendben hinni, és akármilyen világnézethez tartozni. Kutatóként azonban be kell tartania a formális logika szabályait, a megfigyelés és a kísérlet tudományos előírásait, társadalmi és politikai kérdésekben pedig maximálisan tárgyilagosnak kell maradnia. [...] Erkölcsi hitelét pedig ugyancsak leronthatja, ha a bűnözés megelőzésének kérdésében semleges vagy érdektelen” (Szabó 1981: 160-161.)

Szabó Dénes munkásságának egy nem dokumentált, nem dokumentálható „területét” is ki kell emelni. Ez pedig a baráti, szakmai összejöveteleken folytatott beszélgetései, a részvételével zajló eszmecserek. Nagyszerű társasági ember volt, oda kellett figyelni minden szavára, felvetésére, kérdésére. Műveltségéről és ennek kutatómunkájára való hatásáról írta Gönczöl Katalin: „Szabó Dénes olyan kutató, aki nemcsak a kriminológia és a szó szoros értelmében vett társadalomtudományok körében mozog otthonosan...[...] Szabó Dénes publikációiban magabiztosan idézi Anatole France-ot, Baudelaire-t, jártas a zenében, kifinomult ízléssel válogatja kedvenceit a képzőművészetben, szakértőként választ úti célt és igazítja el útítársait a művészettörténet rejtelseiben is. Ennek a széles körű műveltségnek birtokában végzi kutatásait, foglalja össze azok eredményeit, fogalmazta meg kételyeit, analizál, bírál, majd törekszik a szintézisre...[...] ennek a műveltségnek a birtokában alakult ki benne a hatalom szolgálatára közvetlenül kész technokratizmussal szembeni védekezés is” (Gönczöl 2009: 86.).

Szabó Dénes 1964-ben jött először vissza Magyarországra, az 1970-es évek elejétől egyre intenzívebben kapcsolódott be a magyar tudományos életbe. Kanadai meghívásokkal, ösztöndíjakkal, kutatási lehetőségekkel és egyéb módokon segítette a hazai kriminológusok és a bűnügyi tudományok más területei kutatóinak szakmai fejlődését (Szabó A. 2009: 11-12.). A magyar kriminológiai gondolkodás horizontjának tágulása szempontjából jelentős volt *Kriminológia és Kriminálpolitika* című könyvének 1981. évi megjelenése a Gondolat Kiadónál. Szabó Dénes jelentős mértékben járult hozzá a Magyar Kriminológiai Társaság 1983. évi megalakulásához, továbbá ahhoz, hogy a Nemzetközi Kriminológiai Társaság 1993. évi kongresszusát Budapesten tartotta.

Szakmai érdeklődési körének egyik kiemelt területe volt a rendőrség, a rendőrség jogállami működése, szerepe egy demokratikus társadalomban. Erre tekintettel örömmel fogadta el 1992-ben Boross Péter belügyminiszternek, egykori „kőszegi kadéttársának” a felkérését, hogy működjön közre a hazai rendőrség modernizálásában, a jogállami rendészet kialakításában. Ennek során mintegy tíz éven keresztül meglátogatta a magyar rendőr-főkapitányságok kétharmadát, tanulmányozta azok működését, szervezetét, a rendőrtisztképzést, kezdeményezője volt az európai rendészeti kutatóintézetek képviselői első magyarországi találkozájának, valamint szorgalmazta jeles külföldi rendőrségi kutatók meghívását hazai szakmai fórumokra (Finszter – Korinek 2009: 33.) Joggal és alappal állapítja meg Finszter Géza: „Szabó Dénes nélkül a hazai rendészettudomány nem érhetne volna el azokat az eredményeit, amelyek alapján a Magyar Tudományos Akadémián napjainkra megalakulhatott a rendészettudományi bizottság” (Finszter 2009: 64.).

A magyar tudomány érdekében több évtizeden keresztül végzett munkájának érzelmi alapja, motivációja egyértelműen kiderül abból, amit a már idézett 2009-es interjúban megvallott: „[...] szívemben, lelkemben magyar ember, magyar patrióta maradtam. Ha újra kellene születnem még egyszer, akkor is magyarnak szeretnék születni.” (Finszter-Korinek 2009: 42.)

Szabó Dénes kriminológusi munkásságát, oktató és kutató munkáját, tudományszervező tevékenységét számos tudományos társaságbeli tagsággal, szakmai és egyéb díjjal ismerték el. A Magyar Tudományos Akadémia tiszteleti (külső) tagjává 1993-ban választották, a IX., Gazdasági és Jogtudományok Osztályában. 1994. szeptember 7-én tartotta székfoglaló előadását, „A bűnözés a századvégen” címmel. Tiszteletbeli doktora az Eötvös Loránd Tudományegyetemnek és a Nemzeti Közszolgálati Egyetemnek (utóbbi intézménynek az első díszdoktora). 1996-ban a Magyar Köztársasági Érdemrend középkeresztje kitüntetésben részesült. További jelentősebb elismerései: A Royal Society of Canada rendes tagja, a L’Académie des sciences morales et politiques de l’Institut de France levelező tagja, díszdoktora a Sienai Egyetemnek, az Aix-Marseille Egyetemnek és a Bukaresti Egyetemnek, az Amerikai Kriminológiai Társaság Edwin H. Sutherland díja (1968), a Német Kriminológiai Társaság Beccaria érme (1970), Officier de l’Ordre du Canada (1985), a Francia Tudományok és Művészetek Rendjének lovagja (1996), a Nemzeti Érdemrend parancsnoki fokozata (Elefántcsontpart, 1996), Officier de l’Ordre National du Québec (1998).

Szabó Dénes a 2010-es évek elejétől fokozatosan visszavonult a szakmai közélettől, ritkán hagyta el a kanadai Québecben, a Memphremagog-tó partján, Magog településen lévő házát, amelyben feleségével, Sylvie Grotarddal élt.

2018. október 13-án, 89 éves korában, rövid betegség után hunyt el. Végakarátát tiszteletben tartva gyászszertartás és temetés nem volt. (<https://www.legacy.com/ca/obituaries/sherbrookerecord/name/denis-szabo-obituar>)

Denis Szabo/Szabó Dénes főbb munkái

L'inceste en milieu urbain. 1958. (Henry Lévy-Bruhl kriminológiai szemináriumán készített szakdolgozat); Crimes et villes. Étude de statistique comparée de la criminalité urbaine et rurale en France et en Belgique. Cujas, Paris, 1960; Criminologie. Presses de l'Université de Montréal, Montréal, 1965; Criminologie en action: bilan de la criminologie contemporaine dans ses grands domaines d'application. Montréal, 1968; „Criminologie appliquée et politique gouvernementale: perspectives d'avenir et conditions de collaboration”. Revue de Science Criminelle et Droit Pénal Comparé, Paris, 1970; Szabo, D. and A. Normandeau (eds.): Déviance et criminalité: textes. Librairie Armand Colin, Paris, 1970; The Cost of Crime and Crime Control. Ottawa, 1971; Face à face: l'adolescent et la société. Bruxelles, 1972 (társszerzők: Gagne, D., Parizeau, A.); Evaluation des systèmes de politique criminelle. Belgrad, 1973; „Société post-industrielle, déviance et criminalité: diagnostic et pronostic pour l'an 2000”. Réseaux, 1974; „Itinéraires sociologiques”. Recherches sociographiques. Québec, 1974; „Dialogue avec... M. A. Bertrand”. Revue Canadienne de Criminologie. Montréal, 1974; Kriminológia és Kriminálpolitika. Gondolat, Budapest, 1981. (Eredeti cím és megjelenés: Criminologie et politique criminelle. Librairie Philosophique J. Vrin et Les Presses de l'Université de Montréal, Montréal, 1978, fordította: Szabó András); Szabo, D. et Le Blanc, M. dir.: Criminologie empirique: le phénomène criminel et la justice pénale au Québec. Presses de l'Université de Montréal, Montréal, 1985.; Science et crime. Vrin et Bellarmin, Paris et Montréal, 1986.; A bűnözés szociológiája. Társadalomkutatás, 1987:4.; Szabo, D. et Le Blanc, M. dir.: Traité de criminologie empirique. Presses de l'Université de Montréal, Montréal, 1994. (újkiadás: 2010.); Az antropológiától az összehasonlító kriminológiáig. Belügyi Szemle, 2003: 2-3. (Másodközlés: Finszter G. – Korinek L. (szerkesztők): Évtizedek a kriminológiában. Szabó Dénes 80 éves. Magyar Kriminológiai Társaság, Budapest, 2009. 49-60. o.)

Felhasznált irodalom

Finszter G. – Korinek L. (szerkesztők): Évtizedek a kriminológiában. Szabó Dénes 80 éves. Magyar Kriminológiai Társaság, Budapest, 2009.; Szabó A.: Szabó Dénesről nem ünnepélyesen. In: Finszter G. – Korinek L. (szerkesztők): Évtizedek a kriminológiában. Szabó Dénes 80 éves. Id. mű: 9-12. o.; Finszter G. – Korinek L.: Interjú Szabó Dénes professzorral. In: Finszter G. – Korinek L. (szerkesztők): Évtizedek a kriminológiában. Szabó Dénes 80 éves. Id. mű: 17 – 42. o.; Tamási E.: Interjú Szabó Dénes professzorral munkásságáról, kutatásairól. In: Finszter G. – Korinek L. (szerkesztők): Évtizedek a kriminológiában. Szabó Dénes 80 éves. Id. mű: 43 – 48. o. (Az interjú eredeti megjelenése: Belügyi Szemle, 1996:10.); Finszter G.: Elméleti alapok a rendőrség modernizációjához. In: Finszter G. – Korinek L. (szerkesztők): Évtizedek a kriminológiában. Szabó Dénes 80 éves. Id. mű: 63 – 83. o.; Gönczöl K.: A kriminológia viszonya a hatalomhoz. Fésületlen gondolatok Szabó Dénes születésnapjára. In: Finszter G. – Korinek L. (szerkesztők): Évtizedek a kriminológiában. Szabó Dénes 80 éves. Id. mű: 84 – 87. o.; Kerecsi K.: A büntető igazságszolgáltatás és a kriminológia kapcsolata: „költészet” vagy „technika”? In: Finszter G. – Korinek L. (szerkesztők): Évtizedek a kriminológiában. Szabó Dénes 80 éves. Id. mű: 88 - 98. o.; Korinek L.: A kriminológia jövője.

In: Finszter G. – Korinek L. (szerkesztők): Évtizedek a kriminológiában. Szabó Dénes 80 éves. Id. mű: 99 – 113. o.; Csepeli Gy. – Méhes G. – M. Fournier: Egy élet pályája. Életinterjú Szabó Dénes kriminológussal. Szerk.: Kerezsi K., a szakmai interjút fordította: Murányi F., NKE Szolgáltató Nonprofit Kft., Budapest, 2015.; Csepeli Gy. – Méhes G.: Életútinterjú. In: Csepeli Gy. – Méhes G. – M. Fournier: Egy élet pályája. Életinterjú Szabó Dénes kriminológussal. Id. mű: 13 – 77. o.; Fournier, M.: Szakmai interjú. In: Csepeli Gy. – Méhes G. – M. Fournier: Egy élet pályája. Életinterjú Szabó Dénes kriminológussal. Id. mű: 79 – 141. o.; Külhoni Magyar Tudósportrék. Szabó Dénes (Budapest, 1929. június 4.) Hírlevél, Magyar Tudományos Akadémia, Magyar Tudományosság Külföldön, Elnöki Bizottság. 2016. szeptember 15. 12-15. o. www.real.mtak.hu-Szabo_Denes_MTA. Letöltés: 2024. június 1.; Fenchel, F.: Denis Szabo.: The Founder of Criminology in Québec. In: Winterdyk, J. Pioneers in Canadian Criminology. Rock's Mills Press, Oakville, 2017.; Fijnaut, C.: Tradition, Innovation, and Conflict in French Criminology. In: Fijnaut, C.: Criminology and the Criminal Justice System. A Historical and Transatlantic Introduction. Intersentia, Cambridge, 2017. 517-523. o.; Denis Szabo Obituary (1929 – 2018) <https://www.legacy.com/ca/obituaries/sherbrookerecord/name/denis-szabo-obituary>. Letöltés: 2024. június 10.; Deák J.: In memoriam Szabó Dénes (Budapest, 1929 – Montreal/Montréal, 2018). <https://rtk.uni-nke.hu/hirek/2018/10/19/in-memoriam-szabo-denes-budapest-1929-montreal-2018>. Letöltés: 2024. június 15.; Méhes G.: Szabó Dénes emlékére. 2018. november 15. http://latoszogblog.hu-szabo_denes_emlekere. Letöltés: 2024. június 20.; Fenchel, F. and Winterdyk, J.: Denis Szabo (1929 – 2018): Founder of Canadian Criminology. Canadian Journal of Criminology and Criminal Justice/La Revue canadienne de criminologie et de justice pénale 61(1):1-7, 2019.; Lévy M.: A magyar kriminológia jellemzői a reformkortól napjainkig. In: Borbíró A. – Gönczöl K. – Kerezsi K. – Lévy M. (szerkesztők): Kriminológia. (második, átdolg. kiadás. Wolters Kluwer, Budapest, 2019. 254 – 309. o.

Lévy Miklós

egyetemi tanár

Eötvös Loránd Tudományegyetem Állam-és Jogtudományi Kar Kriminológiai Tanszék;
Széchenyi István Egyetem Deák Ferenc Állam-és Jogtudományi Kar
Bűnügyi Tudományok Tanszék

E-mail: levaym@ajk.elte.hu